

Rekordyans a Ben Bruch, gwrys dhe Druru an 7ves a vis Gortheren, 2008

Recordyer: Rod Lyon

Kensa Radn - Redyans: 'Solempnyta' gans Ben Bruch

Nessa Radn - Kescows Rydh

Treusskrif.

RL Ha lemmyn Ben, y karsen vy klappya genes jy a-dro dhe Gernewek ha nebes govynnadow a vedn'ma profya. An kynsa yw, prag y hwruss'ta dyski Kernewek?

BB Kales yw gorthebi uh, an govyn na yn gwirionedh, um, i a vydh an prys ewn, an le ewn, uh, an dus ewn y'm bywnans uh, martesen yw an-an-an gorthyp, uh ... yw kres an bledhenyow deg ha peswar ugens, hag yth esen vy dhe'n prys na, uh, yn Massachusetts, um .. ha my re bia uh, yn Pennskol Harvard dres uh nebes bledhenyow mes uh, heb sewynni yn ta gans ow studhyansow ena, ytho, um, yth esen vy ow kul powes gans ow studhyansow, ytho, nys esen vy yn-yn skol dhe'n prys na. Mes my a vynnsa dyski moy a-dro dhe davosow Kernewek ha Kem- uh Keltek, um .. martesen Kembrek, martesen tamm a Gernewek, uh .. yth esa towl y'n y'n prys na skrifa novel po neppyth a'n par na, uh .. gans uh, taklow ow hwarvos yn Kernow - my a vynnsa .. dyski neppyth a'n taves rag uh gul blas Kernewek y'n novel na .. um, ynwedh my a wrug, my a wrug uh, hwithra - my re wrussa hwithra istori ow teylu vy hag re wrussa skoren an teylu y'n termyn aw, nys (?nans) yw pypm kans bledhen po moy adhyworth Kernow hag ytho yth esa lies tra yn bywnans y'n keth prys orth ow herdhya wor'tu ha Kernewek, hag y'n gwella prys, yth esa vy - yth esen vy yn unn cita y'n Statys Unys uh, may hyllir prena lyvrow rag dyski an taves Kernewek - um yma gwerthji lyvrow yn uh, Cambridge, Massachusetts henwys (?Shauhoffs), ha my a wrug kavos ena .. lies tra .. gerlyver R Morton Nance, gerlyver berr uh, 'Holyer an Lergh', 'Kor-Kernewek Sempelhes', ha taklow a'n par na .. uh, y'n kynsa le my a vynn .. my a vynna dyski nebes lavarow berr .. mes my a wrug uh .. dyski moy ha moy hag yth esa meur a dermyn dhymm drefen nag en vy studhyer dhe'n termyn na, nag esen vy owth oberi .. ha wosa nebes misyow my a-my a wrug dyski meur a Gernewek hag yth o kepar hag uh, 'addiction' ha res o dhymm kavos moy ha moy a Gernewek, yndella, uh, y hwrug uh, hwarvos.

RLL Wel henn yw marthus - 'barth Duw, ty yw freth lemmyn uh, woja uh, erviras dyski nebes geryow, mes lemmyn ty a yll klappya avel pub huni yn Sowsnek obma. Wel, a wruss'ta dyski dha Gernewek yn klass gortherer po uh, y'n skol po y'n chi po, pub le?

BB Dre vras my a wrug dyski genev ow honen uh, gans lyvrow, uh, ha wosa henna uh, gans songystyow, um, y'n kynsa my a wrug prena gerlyver Nance, 'Kernewek Sempelhes' ha drefen aga bos an uh, an-an, uh lyvrow an lyha kostek y'n lyverji, um, my a wrug dyski dre vras gans 'Holyer an Lergh' uh, my a gar an lyver na rag dyski

Kernewek uh, gans hedna my a wrug mos dres an lyver unnweyth .. ha wosa henna diwweyth, teyrgweyth ha wosa an-an-an tressa gweyth my a wrug dyski ogas ha uh, pub ger, esa y'n lyver, um .. hag a allsa bos .. uh, mos pella um, nyns esa klass vydh uh, dhe'n prys na, dell grysav y'n Statys Unys oll ytho, my a wrug dyski gans uh, gans lyvrow - an nessa tra uh, a wrug vy, o um .. um .. uh .. an gwari 'Gwryans an Bys' adhyworth Kernewek Unys dhe Kernewek Kemmyn. My a wrug dalleth gans Kernewek Kemmyn mes dhe'n prys ma henn yw martesen uh, nownsek uh .. nownsek kans, pymthek ha peswar ugens, nyns esa meur a lyvrow dyllys yn Kernewek Kemmyn. Mes a allsa kavos kopi 'Gwryans an Bys' yn Unys gans trelyans Sowsnek. Ha my a erviras uh, treuslytherenna henna dhe Gernewek Kemmyn yndella y hwrug vy dyski meur a eryow nowyth, hag ynwedh an rewlys rag skrifa yn Unys hag yn Kernewek Kemmyn, ha henn o praktys pur dha dell grysav um .. ha wosa henna wostiwedh my a wrug uh, skrifa orth, uh, Kowethas an Yeth Kernewek ha kavos 'An Gannas' pub mis ha kavos uh - an prys na yth esens i ow kul um .. uh, songystyow gans uh, rekordyansow a'n erthiglow dhyworth 'An Gannas' (?ytho) tus a wrug - tus a wre um .. redya uh, an erthiglow - pub hwedhlow dyllys y'n uh, lyver termyn, ha ty allsa prena songyst um .. ha .. goslowes orta - orti, ha my a wre yndella pub nos uh, kyns mos dhe goska. Ytho, ha my y'n gweli owth assaya dhe goska (?yth esa) Kernewek. Uh, ha wosa nebes misyow dell grysav my a wrug dyski uh, moy a eryow y'n-y'n fordh na. Ha wosa bledhen po diw a hedna, my a dheuth dhe Gernow rag kynsa prys hag an Bennseythen Gernewek - henn yw an kynsa gweyth my dhe gewsel Kernewek gans nebonan aral wosa diw vledhen a dhyski.

RL Ha henn o yn Tencreek.

BB Tencreek - my a wrug omwonvos - uh, uh, aswonvos an eyl y gyla dhe'n prys na ha my a wrug keswel gans an radyo ..

RL ..henn yw gwir - rag Radyo Kernow ..

BB .. aw ya, um ..

RL .. ha ty ow talleth dyski Kernewek, a wruss'ta y gavos kales dhe dhyski?

BB Aw, yn-yn uh nebes fordhow - nyns eus uh, denvydh aral y'm cita vy, um, uh, a ylli kewsel Kernewek vydh oll. Nyns esa dyskador dhymm, ny wrug vy oberi gans KDL uh .. ya, pan-pan wrug vy klewes a 'Kernewek dre Lyther', re dhiwedhes yw dhymm - my a wrug dyski an taves kyns henna ha nyns o res dhymm uh, dalleth gans an klass ma. Mes uh, ya, nebes kales o, y'n prys ma yth esa kath dhymm, my a wrug kewsel Kernewek gans ow hath, mes y'n gwetha prys ny wrug hi gortheni. Uh, henn yw neppyth rag praktysya taves dhe'n lyha. Mes, my a-my a-my a gar an taves ha pan-pan wre'ta kara neppyth, esya yw, um .. hag yth esa neppyth arbennik a-dro dhe'n taves Kernewek ha poran an keth (?yewn) dhymm vy y studhya. Ha henn yw oll a allav vy leverel. My a - my a - my a wre studhya lies taves y'm bywnans vy, um .. ha

nebes o pur es ha nebes o pur, pur gales, mes Kernewek o .. es dre vras dhymmo vy - 'ma neppyth martesen yn ow enev yw uh ... a-a gonvedh an taves yn hy fordh - henn-henn yw kepar ha uh, ha pan (?dre) neppyth uh, kellys dhymmo vy ha my a wrug y dhaskavos gans an taves Kernewek.

RL Wel my a wor chy a wra meur a ober a-barth an taves y'n jedh hedhyw, mes a yll'ta leverel dhe vy, pyth es'ta ow kul poran y'n jeth hedhyw?

BB An jedh hedhyw. Ah .. uh ya, yth esov vy uh, uh, hag ow howeth Albert Bock, uh, omma yn Truru ow kul areth a-dro dhe'n Furv Skrifys Savonek hag, ytho, ni a wrug kesoberi gans an bagas 'ad-hoc' ha kyns henna bagas oberi yethoniethek, um, rag assaya uh .. gul Furv Skrifys Savonek an tavas Kernewek, um, ha henn o towlen meur y vri, dhe vreus vy. Pan wrug vy klewes bos towlen dhe wul hedna kyns an (?prys) wel, nans yw diw vledhen martesen - my a grys y vos .. ober splann rag skodhya an taves ha-hag ynwedh rag um .. rag bos sur bos an taves Kernewek gwithys rag an termyn a dheu, ha may hyll uh - may hallo moy a dus dyski Kernewek, um, ha gwellhe aga Hernewek ha keskewsel an eyl gans y gila. Ytho hedhyw, um, yth esa kuntellyans bras a-a gowsoryon Kernewek, dyskadoryon Kernewek um (?omma ...) um pypm war'n ugens anedha, hag Albert ha my a wrug areth a-dro dhe'n Furv Skrifys Savonek hag ytho fatell wra an-an system ma uh ... oberi - yth yw an fordh dhe skrifa taklow ha gwrys veu rag uh, devnydhoryon Kernewek Kemmyn, Kernewek Unyes, Kernewek Unyes Amendya ha Kernewek Diwedhes. Ytho, res veu ranna an dus ynter dew vagas, ytho an dus a wra kewsel uh, Kernewek Kres - tus Kemmyn hag Unyes, hag an dus a gows uh, Kernewek Diwedhes ha Kernewek Tudor, uh, a wrug mos gans Albert, rag uh, uh, termyn mes ni a wrug ynwedh kavos oll an dus warbarth rag keskewsel .. a-dro dhe'n taves avel taklow a dal dhyn ni (?bona) uh .. a dal dhyn ni (?bona) agan konvedhes a-dro dhe'n taves, hag ynwedh rag kavos aga thybyansow uh, a-dro dhe'n taklow uh a yllyn ni y wul hag y hyllyn ni oll warbarth dhe wul rag skodhya an taves uh, ystynna uh . an taves, um, kavos moy a dus ow kewsel Kernewek, dyski Kernewek, ha skodhya an-an flehes uh, a wra dyski y'n skolyow y'n bledhenyow a dheu, henn yw neppyth meur y vri ragon ni oll, um, ha henn yw an pyth a wrussyn ni hedhyw - fest skwith ov vy, res yw dhymm avowa (hwarth)

RL Uh, wel, ty re worthebis ow nessa govyn y'n brys vy, ha henn yw, pandr's brederydh yn kever dyski Kernewek dhe'n flehes y'n skolyow, yw tybyans da po .. nag yw?

BB Hemm yw uh dell grysav an dra an moyha poos rag uh an taves y'n termyn a dheu, res porres yw .. dhyn ni dyski an flehes - uh - dyski Kernewek dhe'n flehes. Um, ynwedh dell grysav, an flehes yn Kernow, an pyth a wrug vy klewes dhyworth Jenefer hag Elizabeth um .. a ober yn fenowgh gans bagasow skol uh, klassow ha taklow an par na, an flehes yn Kernow a vynn dyski an taves, ha henn yw rann, rann pur uh, poos - pur boos an-an gonisogeth, ytho, gans henna, yw dyski a-dro dh'aga istori, uh

aga bro - dh'aga bro um, hag ynwedh konvedhes oll an Kernewek uh, a wrons i gweles oll a-dro dhedha puptydh oll uh .. rag ensompel .. oll an henwyn tyller yw uh, henwyn tyller Kernewek dre vras - pyth yw aga henwyn teylu po an henwyn kynsa, uh, treweythow. Mes ynwedh my a grys y vos pur dha rag flehes dhe, dhe dhyski tавosow, dyski tавosow yw da rag an ympynyon, yth yw da rag uh, konvedhes um, an pyth a wre'ta devnydhya dhe'n-dhe'n-dhe'n kynsa taves y'n gwirionedh. My a dhysk moy a-dro dhe Sowsnek, dre dhyski tавosow erel, um .. henn yw an pyth a wrug vy dhe gавos - my a wrug dyski y'n skol yn Amerika gans flehes um, a wre dyski Spayneк ha Almaynek, um pub bledhen, uh, a-dhia uh hwegh bledhen - uh hwegh bloodh. Ytho gans hwegh bloodh i wra dalleth um diw yeth estrenyek .. uh, kefrys ha Sowsnek.

RL Henn yw pur dha ...

BB ... rag an flehes ma, i-i-i a govedh .. uh moy a-dro dhe'n tавosow .. i a dhysk moy a-dro dhe wonisogethow, hag i a dhysk ynwedh fatell yw .. da bos yn bys gans lies gonisogeth ha lies uh .. lies hwedhel - lies hwedhel pub bro ha pub bobel, ha henn yw neppyth a vri dhe'n breus vy.

RL Ty a leveris y hwra an flehes y'n Statys Unys dalleth dyski tавosow estrenyek a-dro dhe hwegh bloodh.

BB Nyns yw gwrys dre vras, hemm yw y'n skol may hwrug **vy** dyski mes, henn yw skol brivedh, dre vras an skolyow boblek um .. wel, ny won, yn pub stat hag yn pub cita an rewlys yw -yw dyffrans, mes .. dhe'n breus vy y hyll-y hyll an yethonydh my a yll leverel, an gwella oos rag flehes uh, dhe dhyski yw yndann unnek bloodh - yndann unnek bloodh y hyll dyski tавosow fest yn es - my a wrug dalleth dyski Frynkek gans pymp bloodh, ha my a yll kewsel Frynkek yn-yn freth lowr hedhyw, ha my a grys, wosa dyski Frynkek avel flogh, marthys moy es dhe dhyski pub yeth estrenyek aral a wrug vy y dhyski awosa. Ytho, an kynsa yeth estrenyek yw an-an kalessa - mar kyll'ta gul hedna gans hwegh bloodh, seyth bloodh, eth bloodh kyns pa-pan-pan-pan yw gwari, uh, dyski neppyth a'n par na, ha-ha gwari ew i a wra dyski kanow, gwariow, hag i a wra dybri taklow da gwrys uh - dhyworth gisyow an-an broyow ma ha taklow a'n par na - hag ytho i a wra kavos dyen rew Kernewek ha dyski a-dro dhe dhyen rew, uh, hag yw dyski Kernewek (?yn da...) flehes ha henn a wra hwarvos yn automatik gansans. Uh, wosa unnek bloodh moy ha moy kales yw dyski yeth estrenyek, ha kales fest yw dyski yeth aral, wosa unnek bloodh gans poslev da! Uh, henn yw praga y fo-yth yw res porres dalleth a-varr, uh, dalleth a-varr gans yethow.

RL Ow-ow klappya a-dro dhe dhyski Kernewek y'n skolyow, a goedh bos gwrys dre laha, po dre dhewis an kerens?

BB Herwydh ow breus vy, nyns yw da gul taklow a'n par na dre laha - res-res yw kavos uh, lahys rag uh, uh rag leverel y vos uh, y vos da, hag y vos ewn dhe gавos

Kernewek y'n skolyow - ny yllir lettya Kernewek dhe vos neppyth dyskys y'n skolyow, mes ... an pyth yw yn lwerdhon y hwrug assaya dhe gavos uh, lwerdhonek dre laha yn pub skol, mes an kaletter veu - nys esa .. meur a dus a all- uh, uh, a ylli dyski an taves yn ta, hag yth esa meur a dus a wodhia kewsel lwerdhonek mes uh, heb godhvos vydholl pyth a-dro dhe wul gans uh .. ugens flogh yn neb unn stevel um, ha dyskatoryon pur dhrog yns i - tus a wrug dyski lwerdhonek y'n fordh na a wrug leverel "ny vynnay vy pesya gans an tavas ma gans an dyskador euthek ma." lwerdhonek yw taves mayth yw skwattyes pan wre'ta leverel neppyth yn kamm. Ytho, ny via hedna tybyans da rag taves. Mes dell grysav, mar-mar-mar kwren dalleth gans Kernewek rag tus a **vynn** y wul .. y hyll bos neppyth a-a vynn moy a-moy a dus y wul, uh, hag yndella y hyll an taves tevi. Herwydh dhe'n breus vy y'n gwetha prys nys eus kansow a dus a wor Kernewek yn ta lowr rag dos ha bos dyskatoryon, rag pub skol yn Kernow dha gavos klass rag pub uh, studhyer. Mes y hyllir tevi an niver a dus, uh, tamm ha tamm. Ha pan eus moy a dus, martesen kepar ha Kembrek hedhyw pan yma ugens kansrann an dus ow kewsel Kembrek, y hyllir kavos neppyth may fo res dhe nebonan studhya nebes Kernewek y'n skolyow, mes res vydh dhyn ni kavos uh, moy a dus kys prederi a hedna, y'm breus vy.

RL Ben, gon meur ras dhis a'th termyn.

BB Aw, meur ras dhis
